

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

Nr.57(1021) | Kaina 15 kap.

Zarasai | 1954 m. gegužės mėn. 16 d. | SEKMADIENIS

Pagerinti kultūrinj-švietimo darbą kaime

Dabartiniu metu, kai tarybinė liaudis, Komunistų partijos vadovaujama, vis labiau spartina savo žengimą keliu į komunizmą, komunistinis darbo žmonių auklėjimas ikyja ypatingai svarbū vaidmenį. Stai kodėl masinio-politinio ir kultūrinio-švietimo darbo klausimams skiriama tokis rimtas dėmesys.

TSKP CK rūgšėjo ir vasario-kovo Plenumai nurodė, kad būtina pakelti kultūros-švietimo įstaigų kaime darbo lygi, pagyvinti klubų ir bibliotekų veikla, reguliarai demonstruoti kino filmus, sustiprinti kaimų radiofikavimą.

Tarybinės valdžios metais mūsų rajone sudarytas platus kultūros-švietimo įstaigų tinklas. Dabar rajone dirba 26 klubai-skaityklos, 14 bibliotekų, kultūros namai, 2 stacionarintai ir 3 kilnojamieji kinal, yra 5 radijo mazgai. Daugelis kultūros-švietimo įstaigų tapo tikrasis kaimo kultūros židiniai. Kolūkiečiai noriai uželina į Stelmužės klubai-skaityklą. Jopatalpa gerai įrengta. Čia meninės saviveiklos dalyviai dažnai rengia koncertus, galiama pasiklausyti paskaitų politinėmis ir gamtos mokslo temomis, apie tarptautinę padėtį. Prie klubo-skaityklos veikia sporto būrelis. Neblogai tvarko savo darbą Mukulių, Degučių ir kai kurie kiti klubai-skaityklos.

Tačiau eilės rajono kultūros-švietimo įstaigų darbe dar yra rimtų trūkumų. Daugelis klubai-skaityklos tvarko savo darbą formaliai, neatsižvelgiant į padidėjusius kolūkiečių kultūrinius poreikius, į partijos ir vyriausybės keiliamus žemės ūkiui uždavinius. Tokie klubai-skaityklos, kaip Smalvų (vedėja drg. Obelevičiūtė), Zatokų (ved. drg. Griščenko), Grybinės (ved. drg. Aksiutova), be šokių vakarų, jokio kito darbo nevykdo. Klubai-skaityklos, bibliotekos neskleidžia žemės ūkio pirmūnų priešakinio patyrimo, nepopularizuojant prie-

kultūros-švietimo įstaigų darbo sėkmę priklausys nuo to, kaip jos įstengs įtraukti į darbą vietas intelligentiją, priešakinius kaimo žmones. Kiekvienam kolūkyje dabar yra mokytojų, agronomų, darbo pirmūnų. Jais, pirmiausia, ir turi remties klubai-skaityklos organizuojant mokslo žinių ir priešakinio patyrimo propagavimą.

Kultūros-švietimo įstaigų darbas yra didelis ir garbinas. Reikia pakelti ji į naujų uždavininių lygi, kad jis taptų veiksmingu faktoriu kolūkiečių kovoje už tolesnį žemės ūkio pakilimą.

Nauji laivai tralerių laivynui

KLAIPĖDA. (ELTA). Iš čia į tolimajį Atlantą, kur žvejoti silkes Tralerių laivyno valdybos žvejai, į pirmą reisą išplaukė nauja plaukiojanti bazė „Karaganda“. Tai yra antroji bazė, kurią šiais metais gavo tralerių laivynas. Ruošiasi išplaukti dar trys naujai gauti traleriai. Iki me-

tų pabaigos tralerių laivynas pagausės dar viena plaukiojančia baze ir 13 tralerių.

Naujieji laivai ir tobuli rengimai įgalina Klaipėdos žvejus žymiai padidinti žuvies sugavimą. Jie baigia vykdyti gegužės mėnesio užduotį. Šiais metais numatyta su-

gauti silkių 2,3 karto daugiau, negu 1953 metais.

Visas jėgas sėjai greičiau užbaigt!

PRANEŠIMAS

apie pavasario sėjos eigą rajono kolūkiuose
1954 m. gegužės 15 d.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Plano įvykd. proc.		
		Pavas. sėjos	Grūdinių kultūrų	Linų
1.	„Naujo gyvenimo“	85,5	116,0	100,0
2.	„Garbingo darbo“	74,4	100,0	26,6
3.	„Lenino atminties“	62,6	92,3	9,1
4.	„30 metų komjaunimui“	57,8	100,0	30,0
5.	„Raudonojo Spalio“	51,4	70,4	16,0
6.	Kalinino vardo	50,9	70,7	—
7.	Ždanovo vardo	50,7	68,7	—
8.	P. Cvirkos vardo	50,1	80,6	11,1
9.	J. Žemaitės vardo	49,6	65,4	20,6
10.	„Pirmūno“	49,3	74,5	—
11.	„Pažangos“	44,3	65,5	12,0
12.	M. Melnikaitės vardo	42,6	67,7	9,3
13.	„Bolševiko“	41,7	66,3	3,0
14.	Čapajevovo vardo	40,7	63,0	—
15.	„Tarybų Lietuvos“	39,4	59,6	—
16.	Mičiurino vardo	37,9	48,5	5,0
17.	Stalino vardo	31,6	45,1	—

Kovodami už sėjos įvykdymą suglaustais terminais ir aukštą agrotechnikos lygiu per paskutinį penkiadienį atskirių rajono kolūkiai pasiekė žymių laimėjimų. Taip, vasarinių grūdinių kultūrų sėjos planą įvykdė „Naujo gyvenimo“, „Garbingo darbo“, ir „30 metų komjaunimui“ kolūkiai. Baigia grūdinių kultūrų sėjų taip pat „Lenino atminties“, „Raudonojo Spalio“ ir „Kalinino vardo“ kolūkuose.

Šiuose kolūkuose vertinama kiekviena darbo valanda. Čia vienu laiku su grūdinių sėja jau pradėta sėti linus bei sodinti bulves, stengiamasi padėti tvirtą pagrindą gausiam techninių kultūrų bei šakniavaisių derliui.

Tačiau tokia padėtis toli gražu ne visur. Daugumoje rajono kolūkių neatsižvelgiama į tai, kad dabar — spręndžiamos sėjos dienos, kad sėjoje brangi kiekviena valanda. Labai nepatenkinamai grūdinių kultūrų sėja vykdoma Mičiurino vardo, Stalino vardo, „Tarybų Lietuvos“ ir eilėje kitų kolūkių, kur ligi šiol nepasėta net 60 procentų grūdinių kultūrų. „Pirmūno“, Ždanovo vardo, Čapajevovo vardo, „Tarybų Lietuvos“ ir Stalino vardo kolūklai dar nepradėjo linų sėjos, labai lėtai rengiamasi bulvių sodinimui. Šiuose kolūkuose vykdant pavasario laukų darbus įsitilešpatavo žalingas eiliškumas.

Kolūkių valdybos ir partinės organizacijos, MTS vadovybė ir žemės ūkio specialistai turi ryžtingai kovoti su žalingomis eiliškumo tendencijomis, reikia mobilizuoti kolūkiečius ir mechanizatorius laukų darbų tempams paspurtinti, nes sėjoje brangi kiekviena valanda.

Sodina bulves kvadratiniu-lizdiniu būdu

Sparčias tempais išsvystė pavasario laukų darbai „30 metų komjaunimui“ žemės ūkio artelėje. Pilnai išnaujodami esančius darbo ir traukiomasios jėgos rezervus, kolūkiečiai jau užbaigė grūdinių kultūrų sėjų ir sėkmingai sėja linus.

Šiomis dienomis I laukininkystės brigados nariai, vadovaujami brigadininko drg. Kandiliausko, pradėjo bulvių sodinimą. Dirva bulvėms iš anksto buvo paruošta ir patrėsta organinėmis ir mineralinėmis trąšomis. Bulvių sodinimas atliekamas kvadratiniu-lizdiniu būdu. Dabartiniu metu brigadoje jau pasodinta 2 ha bulvių. Bulvių sodinimas tėsiamas toliau.

D. Bagdonavičius
Stačiūnų apylinkės Tarybos sekretorius

Sparčiai sėja linus

Julijos Žemaitės vardo žemės ūkio artelės nariai dideili dėmesį skiria linų sėjai. Šiuo metu sėdamai grūdines kultūras jie sparčiai vykdo ir linų sėjai. Artelėje jau pasėta daugliau kaip 8 ha linų.

Ypatingai sparčiai sėjami linai trečioje laukininkystės brigadoje (brigadininkas Vaitonis). Linų sėja čia atliekama su traktorine linų sėjamajā mašina, tvirtai prisilaikant agrotechnikos reikalavimų. Šiuo metu brigados nariai jau pasėjo 5 ha linų. Pavyzdingai dirba kolūkiečiai V. Vaitėka, D. Sokolovaitė ir kiti, kurie dienines išdirbio normas įvykdė 120 proc.

R. Žaicaitė
kolūkio sąskaitininkas

Kodėl „Bolševiko“ kolūkis atsilieka sėjos darbuose

„Bolševiko“ kolūkis anksčiau įvyvęjų grūdinių kultūrų sėjai laukininkystės brigadų darbiu, neteikia brigadininkams reikiamos paramos. Atvykę į brigadą, jie nepatikrina kaip panaudojama darbo jėga, ar pilnai ji panaudojama, o pažintinai į tai, imsis žygį darbų paspartinimui. Tačiau kolūkio valdyba į tai pažiūrėjo visiškai abejingai: „Suarsime vienas dirvas, sukultivuosime, o po to greit pasėsime“, — galvojo jie. Ši klaudinga nūmonė privėdė prie to, kad šiuo metu kolūkyje žlugdomi sėjos darbai.

Ligi gegužės 8 dienos visa traukiamoji jėga buvo užimta arimo darbuose. Gi sėja buvo atidėliojama. Dėl to sėja labai atsiliko nuo arimo. Dirva išdziūvo, ruošti ją pasidare žymiai sunkiau. Ten, kur anksčiau, tuoju suarus, užteko vienos kultivacijos, dabar reikia du-tris kartus kultivuoti. O daugelį anksčiau sukultivuotų plotų dabar reikia iš naujo kultivuoti.

Kolūkio pirmininkas drg. Berentas, agronomas drg. Pivarauskas šiomin karštomis pavasario sėjos die-

gra 24 arklių, bet dirvos ruošimo darbuose užimti tik 14, gi kiti panaudojami kituose darbuose.

Visose laukininkystės brigadose žemės ūkio specialistai turi 8—9 valandą ryto ir 8 valandą vakaro darbai užbaigiami, tuo tarpu kai anksstyvomis ryto valandomis ir vakare pats geriausias laikas dirbtis arkliais.

Nepanaudojamos ir turimos kolūkyje dvi arklinės sėjamosios. Dėl to sėja neleisti į uždelsta. Iš plano 864 ha užsėta vos 360 hektarų. Visos šešios laukininkystės brigados kartu užsėja per dieną vos 38 hektarų. Tuo tarpu kai tinkamai organizuojant darbą, panaudojant visus turimus kolūkyje galimumus, kasdien būtų galima pasėti du kartus daugiau.

Kolūkio valdyba turi pardyti galą abejingumui ir imtis kaip reikiant vadovauti sėjai.

J. Vasilijevas

DIENA VIENOJE BRIGADOJE

6 valanda ryto. Prie „Garbingo darbo“ kolūkio trečiosios laukininkystės brigados lauko stovyklos, žvangėdamas vikšrais, privažiavo gržęs iš lauko traktorius „DT-54“. Jam vos sustojus, priėjo traktorinės brigados brigadininkas drg. Rukštėlė ir vyresnysis traktorininkas drg. Junelis. Iš traktoriaus kabinos iššoko pamainininkas Ilja Radzevičius. Jo pavargės, bet linksmas veidas bylojo apie daug ką. Kol jie vaikštinėjo aplink traktorių ir apžiūrinejo eismo dalis, sankabas ir inventorių, Radzevičius trumpai papasakojo apie darbą per praėjusią naktį:

— Skubėjau užbaigti kultivaciją visame sklype, — kalba jis. — Kitaip gali užtrūkti sėja. Tiesa, truputį pavargau, sunku dirbti tokiuose laukuose — kalnai, akmenys, tik žiūrėk, kad nesulaužytum mašinos!

— Mašina tvarkoje? — klausia vyresnysis traktorininkas.

— Tvarkoje, bet būtų ne pro šalį geriau atregultuoti frakcijonus — kartais užsikerta.

Na gerai, prauskis, ilšekis, o mes, kol dar neatvežė sėklų, viską patys padarysi me. Na! Palaukite! Juk turiu pranešti jums džiugią naujinį: už pirmenybę socialistiniame lenktyniavimė gegužės 10 dienai jums paskirtas Raudonasis vimpilas. — Ir brigadininkas Rukštėlė įteikė traktorininkams nugalėtojo vėlavėlę.

Šia proga traktorininkai daug apie ką norėjo pakalbėti, bet reikia skubėti: techninėl apžiūrai skiltą vos 2 valandos, o priekyje dar daug darbo.

...Netrukus prie arklių pradėjo rinktis kolūkiečiai. Susitraukdami nuo rytinio vėsumo, jie greit įkinkydavo arklius, ir nelaukdami brigadininko (darbo užduotis jie gavo jau iš vakaro), išvykdavo į laukus.

— Tik gerai prižiūrėkite arklius, ateisiu patikrinti, — geraširdiškai, bet griežtai išlydėjo jaunimą arklininkas.

— Gerai tėvuk, kur tu laiposi po kalnus, mes ir patys žinome, kad arklius reikia prižiūrėti. Sakyk, ar juos gerai pašerei?

— Versti ėsti jū neverčiau, bet pašaro buvo duota pakkamai, — atsako arklininkas.

Šalia arklių pravažiavo sunkvežimis — nuvežė į lauką maišus su sėkla.

Traktorininkas dar kartą apžiūrėjo traktorių ir, vikriai pasisukęs, prikabino sėjamąja.

* * *

...Lauke prie iškrautų maišų su sėkla stovi laukininkystės brigados brigadininkas drg. Šliapkovas ir įskaitininkas drg. Umbrasas. Brigadininkas su pasipiktinimu kalba apie tai, kad neseniai

J. Kalininas

jų prikabinsime prie sėjamųjų.

buvo prileistas grubus agrotechnikos pažeidimas — 11 hektarų plote išsėjo vos po 155 kg kviečių į hektarą.

— Tekė dar kartą apmatuoči plotą, patikrinti sandėlyje lydraščius, — kalba brigadininkas. — Jeigu pasitvirtins, tai reikės papildomai sėti kryžminiu būdu.

Kol į sėjamąja ipylė miežių sėklą, jie priėjo prie traktorininkų ir pareiškė jiems savo pretenzijas.

— Negali būti, — išklaušės brigadininką ir įskaitininką, tvirtai pareiškė drg. Junelis. — Mes visada nustatome sėjamąja ir patikriname ją prieš kiekvieną kultūrą. Jūsų būkštavimų priežasties ieškokite pas save, apskaitojė...

Drg. Junelis pradėjo artijo Šliapkovas ir Rukštėlė nuojo į lauką. Apėjės laukus ir nurodės brigadininkui sklypus sėjai, drg. Šliapkovas nuojo pas sėjikus, kurie vykdė sėjų rankiniu būdu ten, kur traktorinė sėjamoji negali pravažiuoti.

— O tu kaip atsidurei čia, argl tau nėra darbo kalvėje? — kreipėsi brigadininkas į kalvę Semioną Šliapkovą, kuris éjo su sétuve kartu su sėjiku drg. A. Kukaliu.

— Dar vakar iki pietų kalvėje užbaigiau visus darbus, o šiandien čia atėjau padėti.

Vis dėlto greičiau atliksim sėjų. Jeigu kas nors suges tai čia pat pietų pertraukos metu ir atremontoisu, — atsakė kalvis, tēsdamas sėjų.

Bet visų linksmiausia, žinoma, buvo pas jaunimą. Keturi jdegė vaikinai lengvai žingsniavo paskui dvikinkes spyruoklines akėčias, įterpdami pasėtus miežius.

Rytoj baigsiame akėti — viso liko 14 hektarų. Vėl imsi mës plūgą, — kalba vienas iš akėtojų.

O kodėl gi mums šiandien neužbaigt? Sėjikai paséjo, kodėl gi mes turime atsilikti? Kaip galvojate, vyrai, baigsiame šiandien? — karštai paklausė komjaunuolis F. Šliapkovas.

Vieningas „baigsiame“ nuskambėjo tvirtu pasitikėjimu savo jégomis, tuo, kad ši darbą galima ir reikia atlikti būtinai šiandien.

„Ech, jeigu dar būtų lietuvis, juk taip gerai paséjo, o džiovina. Liko mažai drégėmës, — pagalvojo brigadininkas, sutrindamas tarp delnų žemës grumstą. — Tai pirmą kartą taip anksti paséjome. Praėjusiais metais ir pavasaris buvo ankstyvas, o sėti baigėme tik gegužës pabaigoje“.

— Na, ką gi vyrai, linkiu sėkmës, — pasakė apsidžiaugęs brigadininkas, — o aš eisiau užsakyti dar porą volų. Porą

Bet brigadininkui nepavyko nueiti ligi brigados stovyklos. Užsakymą volams jis paraše čia pat lauke ir nusiuntė per grūdų vežtotojai į kolūkio valdybą. Jis sulaukė atvykę į brigadą MTS direktorius drg. Kandaurovas, agronomas ir kolūkio pirmmininkas drg. Ruseckis.

— Na kaip, drg. Šliapkovai, ar pasitvirtino išsėjimo normų sumažinimo faktas? — paklausė jis MTS direktorius.

— Lauku įskaitininkų, jie dar kartą viską apskaičiuos, — atsakė brigadininkas.

— Na, tai ką, nėreikime į aną sklypą, pažiūrėkime...

Komisija nuojo į tą nėlemtą lauką. Apžiūrėjė darinius kviečių želmenis, patikrinę augalų tankumą eilėse, ir MTS direktorius, ir agronomas įsitikino, kad tankiau sėti nereikia, kad klaidos reikiaria ieškoti įskaitininkų popiergaliuose. Atėjė įskaitininkai tai patvirtino — patikrinus sandėlio žiniaraščius, pasirodė, kad vienos lydraščio nebuvo įtrauktas ir iš tikrųjų buvo išsėjama pilna norma.

Svečiai iš MTS ir kolūkio pirmmininkas pasilikio šnekūčiuotis su traktorinės brigados brigadininku, o drg. Šliapkovas nuojo prie merginų, kurios rūšiavo ir ruošė sėklines bulves sodinimui. Bulvės gerai išlaikyti, pilnai užteks sėklai.

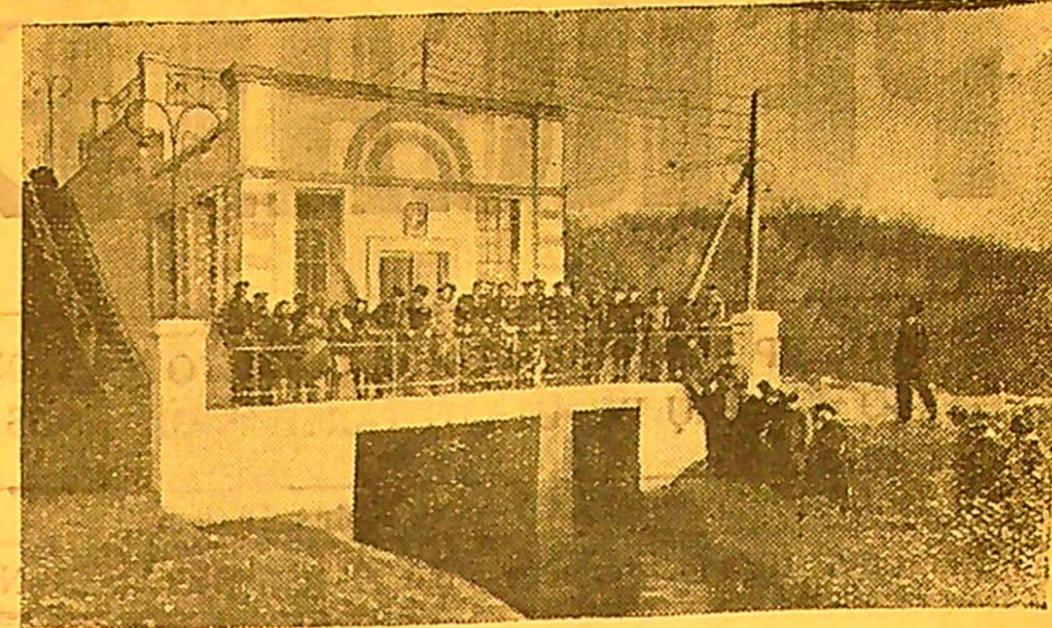
Pietų pertraukos metu dauguma brigados narių vėl susirinko lauko stovykloje. Su sumavo pusės dienos darbo rezultatus. Sėjamaja paséta 12 ha, rankiniu būdu paséta 8 ha. Jaunuoliai né vienu žingsniu neatsiliko nuo sėjikų. Visos sėklas užakėtos. Po pietų sėja rankiniu būdu brigadoje bus pilnai užbaigta.

Pakalbėjo apie darbų eiga kitose kolūkio brigadose. Ketvirta brigada kitą dieną užbaigs sėjų. Linai jau paséti ten, sėkmingai vykdomi darbai ir antroje brigadoje.

Bet ir pas mus iš 198 ha ankstyvųjų grūdinių pagal planą jau paséta 180 ha. Dirva pilnai paruošta, šiandien ir rytoj traktoriumi apsésime visus sklypus, — sako brigadininkas.

— Taip, traktorininkai dirba gerai, — pastebi traktorinės brigados įskaitininkas. Per paskutinį penkiadienį jie paséjo apie 120 ha ir tiek pat sukultivavo.

...Vakare komjaunuolių išleistame kovos lapelyje buvo atžymėti geriausieji brigados darbininkai — sėjikai A. Kukalis ir kalvis Semionas Šliapkovas, akėtojas Z. Survila ir visi keturi kultivavę vaikinai! Kritikuoti nebuvó ką visi dirbo sąžiningai.

GROZNO SRITIS. Mežurečensko rajone pastatyta nauja tarpkolūkinė 125 kilovatų pajėgumo hidroelektrinė. Aptarnaujamose naujos HES kolūkuose elektrifikacija pakeitė šimtus darbo rankų daug darbo reikalaujančiuose procesuose.

Nuotraukoje: nauja tarpkolūkinė HES Mežurečensko rajone. K. Bogdanovo nuotr. (TASS).

Sienlaikraščių skiltyse

Už socialistinio lenktyniavimo išvystymą

„Pirmūno“ kolūkio laukininkystės brigadų nariai, atsisiųpeliams į radviliškiečių krepimasi, išvystė socialistinį lenktyniavimą už pavyzdinę sėjos atlikimą, už gausaus derliaus išauginimą, už partijos ir vyriausybės iškelty žemės ūkiui uždaviniių įvykdymą. Išsvyčiusių socialistinio lenktyniavimo eigos nušvietimui kolūkio sienlaikraštis „Tarybinis kolūkietis“ savo skiltyse skira centrinę vietą. Nesenai išleisto numerio vedamajame suvadami pirmieji lenktyniavimo rezultatai.

„Pavasario sėjos darbuose, — rašo sienlaikraštis, — gerų rezultatų pasiekė II laukininkystės brigada. Čia kiekvieną dieną sėjos darbuose dalyvauja 12–13 porų arklių. Gerus pavyzdžius darbe rodo artojai: E. Mažeika, M. Vilkauskas ir kt. Straipsnyje kritikuojami atsilikėliai, iškeliami esami trūkumai.

Visai kitokiai padėtis atsilikusioje III brigadoje. Čia darbo drausmė žemame ly-

gyje. Artojai į lauką išeina vėlai. Arimo užduotys neįvykdomas...

To paties numerio straipsnyje „Moterys didelė jėga kolūkyje“ kolūkiečiai Paurienė ir Dainys rašo:

„Kovoant už aukštą 1954 m. derlių IV laukininkystės brigados moterys, išl jungusios į sočlenktyniavimą, neatsilieka nuo vyrų... Gražū darbo pavyzdžių rodo taip pat I brigados kolūkietės A. Stankevičienė ir O. Laurinavičiūtė. Jos per dieną išveža po 36 vežimus mėšlo...“ Toliau straipsnelio autorai kritikuoją nesąžiningas kolūkietes, kaip V. Liorentienė, J. Jarmalavičiūtė, E. Nevarauskaitė, O. Stunžėnaitė, M. Stankevičienė.

Sienlaikraščio pareiga ir ateityje iš numerio į numerį nušvesti sočlenktynių eiga kolūkyje, plačiai skleisti pirmūnų darbo patyrimą, negaliestingai kritikuoti atsilikėlius, darbo drausmės laužytojus, kovoti už sėkmingą pavasario sėjos įvykdymą.

„PERGALĖS“ LITERATŪRINIS KONKURSAS

„Pergalės“ laikraščio redakcija skelbia konkursą geriausiam apskrymui, apybraižai, feljetonui, tarybiinių tautų draugystės, TSKP CK rugsėjo ir vasario kovo Plenumų nutarimų įgyvendinimo, jaunimo gyvenimo temomis.

Geriausiam apskrymui, apybraižai, feljetonui premijuoti nustatytos trys premijos:

pirma premija — 500 rublių
antra premija — 300 rublių
trečia premija — 200 rublių.

Be to, nepremijuoti, bet gerai įvertinti apskrymai, apybraižos ir feljetonai bus išspausdinti laikraštyje ir apmokėti paprasta tvarka.

Konkursinių kūrinių pristatymo terminas — iki 1954 metų liepos mėn. 15 d. Rezultatai bus paskelbti laikraštyje iki rugpjūčio 1 dienos.

Rankraščius (jų apimtis neturi viršyti 6 mašinraščio puslapiai) prisiūsti į redakciją, pažymint „konkursui“. Rankraščis turi būti pasirašytas slapyvardžiu. Prie jo turi būti pridėtas uždaras vokas, kuriamo nurodoma autoriaus pavardė, vardas, tėvo vardas, išsilavinimas ir užsiėmimas.

Ukrainos susijungimo su Rusija 300-osios metinės

Kūrybinė draugystė

Ukrainos susijungimo su Rusija 300-ųjų metinių iškilmingas minėjimas išreiškia didžiąją brolišką draugystę tarp ukrainiečių ir rusų tautų, visų tarybinių tautų, glaudžiai sutelktų apie Komunistų partijos vėliavą.

Ukrainiečių ir rusų tautų draugystė turi gilias istorines šaknies. Rusų ir ukrainiečių artumą salygoja jų kilmės vieningumas, materialinės ir dvasinės kultūros bendrumas. Bendroje kovoje prieš engējus ir svetimšalius grobikus, kurie kėsinosi į ukrainiečių ir rusų žemes, vystėsi ir stiprėjo broliška dviejų didžiųjų tautų draugystė. Ši draugystė išlaikė daugelio amžių išmėglinimus.

Mūsų šalies tautų draugystė ypatinė pilnai ir ryškiai pasireiškė po Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos pergalės. Ji yra daugianacionalinės Tarybų valstybės jėgų ir galybės augimo neišsenkamas šaltinis, svarbiausia brolišku sajunginių respublikų visų laimėjimų salyga. Ji tvirtai laidoja Tarybų šalies tautų laisvę ir nacionalinę nepriklausomybę, yra didis švyturys visų šalių darbo žmonėms.

Gilius kūrybiniai ryšiai nuo seno vienija rusų ir ukrainiečių mokslą. Ukrainoje dirbo įžymieji rusų mokslininkai A. O. Kovalevskis, I. I. Mečnikovas, I. M. Sečenovas, D. I. Mendelejevas. Dideli indėlį į mokslą įnešė Ukrainos mokslininkai. Visas pasaulyis žino ukrainiečių mokslininkų M. V. Ostrogradskio, D. A. Gravės, D. K. Zabolotno, N. F. Gamalėjos, M. M. Fiodorovo, J. O. Patono, A. V. Paladino, V. P. Filatovo ir daugelio kitų vardus.

Tarybų valdžios metais ukrainiečių tauta, rusų tautos ir kitų mūsų šalies tautų broliškai padedama, pasiekė iš tiesų milžiniškus laimėjimus vystant socialistinę ekonomiką ir valstybingumą.

Audringai išsvystė ukrainiečių socialistinė kultūra. Antai, iki Spalio revoliucijos ukrainiečių literatūrinė kalba faktiškai buvo beteisė. Tarybų valdžios salygomis ji tapo pilnateise kalba didžioje daugianacionalinėje Tarybų valstybėje.

Ukrainiečių kalba šiuo metu leidžiamos literatūros kiekis tūkstantančius kartų viršija ikirevolucionės praeities spausdinė produkciją.

Audringą ukrainiečių kultūros vystymąsi įkvepia didžiosios Lenino-Stalino idėjos, Komunistų partijos idėjos. Ukrainiečių literatūra, menas ir mokslo užsakymai turi daug kuo būti dėkingi rusų kultūrai. Pagal rusiškas pavyzdžius brendo ukrainiečių kalbos naujos, išvairesnės ir lankstesnės formos. Ukrainiečių mokslas – technikos, biologijos, matematikos ir t. t. – beveik ištisai yra tarybinių laikų vaisingi, rusų mokslo intensyvaus poveikio rezultatas.

Rusų kultūros veikėjai nuolat pasiekia savo darbo patyrimu su Ukrainos kultūros veikėjais. Tai padeda tobulinti mokslinių darbą, gerinti dėstyminą, aukštosei ir kitose mokyklose. Didžiulis RTFSR mokslinis ir pedagoginis patyrimas, Ukrainai teikiama pagalba programomis ir vadovėliais, savitarpio pasiekimais pasiekimais – visa tai teikia be galio didelę naudą komunizmo statybai.

Ukrainos Mokslų akademija – svarbiausioji ukrainiečių mokslo tvirtovė – šiuo metu sėkmingai aptarnauja daugelį mokslo šakų. Įkurta 1919 metais, ji per 35 metus pavirto vienu iš stambiausių mūsų Tėvynės mokslo centrų. Jos laimėjimai pasiekti dėka labai glaudaus ryšio ir bendradarbiavimo su broliškųjų respublikų mokslų akademijomis ir ypač su TSRS Mokslų akademija. Ukrainos mokslininkai kartu su visais mūsų šalies mokslininkais deda visas savo kūrybines pastangas didingiams komunizmo statybos uždaviniamams išspręsti.

L. A. Bulachovskis

UTSR Mokslų akademijos tikrasis narys, UTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas

*
Kaip didelę visaliaudinę šventę pažymi Tarybų Sajungos darbo žmonės Ukrainos susijungimo su Rusija 300-ąsias metines.

Tarybų valdžios metais Ukrainos Tarybų Socialistinė Respublika pasiekė milžiniškus laimėjimus visose ekonomikos ir kultūros srityse. Lygi tarp lygių šešiolikos sajunginių respublikų, Ukrainos TSR užima po RTFSR antrą vietą pagal gyventojų skaičių ir ekonominę galią.

Zemiau spausdiname medžiagą apie Ukrainos darbo žmonių laimėjimus, pasiekus Komunistų partijai vadovaujant broliškoje TSRS tautų šeimoje.

Mūsų jėgos šaltinis

Tautų draugystė – didelis reikalas.

Norisi pasakyti kelis žodžius apie netolimą praeitį. Hitleriniai plėškai įsiveržė į Ukrainą. Sunkūs buvo laikai. Bet mes, ukrainiečiai, nenusiminėme. Mes žinojome, kad kol gyva mūsų Tėvynės tautų draugystė, pasaulyje nėra ir negali būti tokios jėgos, kuri įveiktu mus. Žinojome, kad ateis pagalba Ukrainai. Ir neapsirikome.

Mūsų kolūkiai, tarybiniai ūkiai, fabrikai ir gamyklos, miestai ir kaimai buvo nuniokoti. O dabar jie ne tik atkurti, bet tapo dar gražesni. Pakilo iš griuvėsių Ukraina, prisijungė visas savo žemes, tapo dar labiau klestinti ir galinga valstybe. Visa tai pasiekta tik dėka broliškų tautų, ir visų pirmiausia, dėka rusų tautos.

Man nekartą teko būti Rusijos Federacijoje, TSRS sostinėje – Maskvoje. Iš šių keilionių man liko patys gerausiai prisiminimai. Rusų draugai rodydavo nuoširdų ir gilių susidomėjimą mano darbu, mano mintimis ir siekimais, ap-

supė mane, Ukrainos kolūkiečių rūpestingumu ir dėmesiu.

Tur būt neberasi dabar Ukrainoje nė vieno žmogaus, kuris nesuprastų, nejaustų visa širdimi, kad mūsų jėgos, mūsų laimės šaltinis – nesugriaunamoje draugystėje su didžiaja rusų tauta, su visomis mūsų socialistinės Tėvynės tautomis.

Ukrainos susijungimo su Rusija 300-osios metinės – mūsų didelė visaliaudinė šventė. Visi stengiasi ją atžymeti naujais darbo laimėjimais tolesnio tarybinės Tėvynės stiprinimo varden. To siekia ir mūsų grandies kolūkietės, šaunios dirbančiosios. Dabar mes uoliai dirbamė laukuose. Mes nutarėme žūt būt šiemet išauginti po 500 centukinių runkelių kiekviename hektare ir ši aukštą derlių paskirti Ukrainos susijungimo su Rusija 300-osioms metinėms.

Marija Fastova

Socialistinio Darbo Didvyris, Ukrainos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas, Poltavos srities Semionovsko rajono Karlo Markso vardo kolūkio grandininkė

Vieningoje tarybinėje šeimoje

Per amžius ukrainiečių tauta buvo suskaldyta dirbtinėmis sienomis, per amžius ji kentė svetimšalių jungą. Vakarų Ukrainos žemę mindžiojo ir darbo žmones žauriai išnaudojo Austrijos-Vengrijos baronai, lenkų šlėktos, vokiškieji fašistiniai grobikai, užjūrio koncessionieriai.

Užsienio grobikai késinosis į tai, kas brangiausia – jie stengėsi paseti vaidus, tarp broliškųjų tautų – rusų ir ukrainiečių, tarp visų mūsų šalies tautų. Bet šie darbo žmonių prieš mėgimai sužlugo ir visa sužlugas!

Tarybų valdžia, darbo žmonių iškrovota Komunistų partijai vadovaujant, visiems laikams panaikino dirbtines sienas, kurios skyrė mūsų šalies tautas. Kaip tikra motina, ji surinko ukrainiečių tautą į vieną šeimą ir atvėrė jai neribotus galimumus ugdyti savo ekonomiką bei kultūrą.

Kadaise atsilikusi Lvovo sritis parviro stambaus socialistinio žemės ūkio sritimi, o Lvovo miestas – dideliu industriiniu ir kultūriniu respublikos centru. Čia veikia UTSR Mokslų akademijos filialas, 11 mokslinio tyrimo įstaigų, V. I. Lenino Muziejaus filialas, 5 teatrai, 12 aukštųjų mokyklų, 30 technikumų.

Kas metai keičia savo išvaizdą ir Sokolnikų kaimas. Auga jo žmonės. Buvusime dvarininko Paryliako dvare dabar veikia Žemės ūkio kultūros namai, kolūkinė biblioteka, radio mazgas, ten įsikūrė artelės valdyba, o aplinkui išaugo patvarūs ūkiniai pastatai – tipinė mūrinė arklidė, karvidė, kiaulidė, pašarų ruošimo cechas, darzinė žemės ūkio inventoriui laikytis.

Keldami kaimo ekonomiką ir kultūrą, mes nuolat jaučiame Komunistų partijos pagalbą, Tarybinės vyriausybės ir mūsų vyresniojo brolio – didžiosios rusų tautos pagalbą. Mūsų laukuose dirba Stalino traktoriai, Rostovo kombainai, Lutbercų, Gomelio mašinos. Daug technikos mes gauname iš Altajaus, Vladimiro, Riazanės, Celiabinsko ir kitų Rusijos miestų.

Organizuoti savo visuomeninį ūkį mums labai padėjo Maskvos srities Ramenskos rajono Molotovo vardo kolūkio, Dmitrovo rajono kolūkio „Pobieda“ ir daugelio kitų šios srities pirmaujančių kolūkių darbo patyrimo studijavimais.

Mūsų kolūkio delegacija aplankė eilę Maskvos srities kolūkių. Mes lankėmės Ramenskos rajono Molotovo vardo kolūkyje, Kuncevo rajono Stalino vardo kolūkyje, tarybiniane ūkyje „Gorki-2“, Mytiščių mašinų-traktorių stotyje. Ši kelionė buvo dviejų broliškųjų tautų draugystės aktas, jos metu dar kartą pasireiškė nesavanaudiška Pamaskvio pirmaujančių kolūkių pagalba mūsų jaunajam kolūktui. Mes tą pagalbą atminsime visą savo gyvenimą. Visur, kur mes buvome atvykę, mus sutikdavo kaip artimus žmones, mus mielai supažindindavo su pasiektais laimėjimais, mums buvo reiskiamas karštasis noras sutekti pagalbą.

Sutartyje, sudarytoje su Kupcevo rajono Stalino vardo kolūkiu, mes įspėreigojome išauginti 1954 metais po 18 centnerių grūdinių kultūrų iš hektaro, po 220 centnerių daržovių ir po 160 centnerių bulvių iš hektaro, primelžti iš kiekvienos karvės po 2.700 litų pieno ir gauti bendrų pajamų nemažiau kaip 1 milijoną 800 tūkstančių rublių.

Socialistinis lenktyniavimas ir glaudžiai draugystė su draugais rusais įgalins kolūkį pasiekti naujus laimėjimus kovoje už smarkų žemės ūkio pakėlimą. Kartu tai bus mūsų indėlis į didžių reikalų – tolesnį ukrainiečių ir rusų tautų, visų mūsų šalies tautų draugystės stiprinimą.

G. Dziurij

Lvovo srities Pustomytų rajono Kaganovičiaus vardo kolūkio sodininkystės-daržininkystės brigados brigadininkas

Egzaminams pasiruošė

Vos ięjus į Zarasų antros vidurinės mokyklos vestibiuli jaučiamas egzaminų artumas. Tiesiai prieš išėjimą kabo trumpas, bet reikšmingas lozungs „Egzaminai — tai atskaita Tėvynel!“ ir čia pat nedidelis plakatas „Iki egzaminų liko 5 dienos“. Kasdien keičiasi nuoplūšiamasis lapelis, kuris priartina moksleivius prie atsakingiausio laikotarpio — egzaminų laikymo. Bet moksleiviai to nebijo.

Mokykloje jau seniai vykdomas sustiprintas planingas pasiruošimas egzaminams. Dar balandžio pradžioje moksleiviai susipažino su egzaminų instrukcija ir pradėjo išeitosh medžiagos kartojimą. Svarbiausia ruošiantis egzaminams — tai griežtas ir aiškus dienos režimas, leidžiantis racionaliai išnaudoti kiekvieną darbo valandą. Mokyklos vadovybė iš anksto pasirūpino moksleiviams tinkamu režimu pasiruošimo egzaminams dienomis ir kontroliuoja vykdymą.

Mokyklos pedagogų taryboje buvo parengtas ir apsvarstytas platus priemonių, nukreiptų į pasirengimą egzaminams, planas. Kiekvienas šio plano punktas griežtai ir nuosekliai įgyvendinamas.

Įvyko klasų moksleivių susirinkimai, pionierių būrių sueigos ir komjaunimo susirinkimai, o taip pat moksleivių tėvų komiteto posėdis, kuriuose buvo susumuoči moksleivių pažangumo rezultatai, buvo svarstomas pasirengimo egzaminams klaidos.

Pionierių draugovės sueigoje moksleiviai išklausė pranešimą „Kaip rengtis egzaminams“. Eilė dėstytojų davė patarimus, kaip geriau pakartoti išeitą medžiagą, susisteminti savo žinias. Moksleiviai dalijosi patyrimu, papasakojo apie tai, kaip jie rouošiasi egzaminams.

Kiekvienoje klasėje mokytojai atliko pasikalbėjimus apie egzaminų skaičiaus sumažinimo reikšmę mokyklose. Pedagogų taryboje buvo iškeltas klausimas, kad pasirengimo egzaminams dienomis moksleiviai nebūtų apkrauti užmokykliniu darbu.

Gegužės 8 dienai visi mokytojai iš esmės baigė mokomają programą ir pradėjo išeitosh medžiagos kartojimą. Stekiant pakartoti ir susisteminti moksleivių įgytas žinias, mokykloje plačiai praktikuojamos apžvalginės pa-

skaitos. Taip VIII ir IX klasų moksleiviams buvo perskaityta paskaita tema „Moksliško kommunizmo teorijos atsiradimas“. Penktųjų klasų moksleiviams buvo skaityta paskaita iš rusų kalbos gramatikos — „Daiktavardis“. Mokymo dalies vedėja drg. Tiurina skaitė vyresniųjų klasų moksleiviams apžvalginę paskaitą iš literatūros tema „Kritikinis realizmas“. Tokios pat apžvalginės paskaitos buvo skaitomos ir iš kitų dalykų.

Siekiant vaizdžiai ir giliu išisavinti mokomają medžiągą organizuojamos ekskursijos. Taip, 6-ųjų ir 7-ųjų klasų moksleiviai nesenai lankési inkubatoriuje, kur jie stebéjo dirbtini viščiukų perinimą.

Matematikos mokytojas drg. Korolianok, siekiant pakartoti išeitą medžiagą, atlieka su mokiniais praktinius užsiėmimus lauke.

Svarbiausias dėmesys čia kreipiamas konsultacijoms. Pagrindinių dalykų konsultacijų tvarkaraštis buvo paruoštas dar balandžio pradžioje. Ir štai jau pusantro mėnesio, kai reguliarai pravedamos rusų kalbos, matematikos ir kitų dalykų konsultacijos.

Aktyviai kovoja už sekmingą pasiruošimą egzaminams mokyklos sieniinis laikraštis. Klasų sienlaikraščiuose ir bendrame mokyklos sienlaikraštyje moksleiviai dalijasi savo patyrimu ruošiantis egzaminams, aštriai kritikuoją įtinginius.

Mokytoju įkolektyvas ypatingai daug dirba su atsiliekančiais moksleiviais. Gegužės mėnesio pradžioje įvykusime pedagogų tarybos posėdyje buvo iš anksto nustatyta, kas iš moksleivių negali būti prileistas prie egzaminų. Tokių atsirado 7 mokiniai. Bet mokytojai nenuomojo ranka į juos, o pradėjo individualiai užsiiminti su jais. Su atsiliekančiais susitiprinto rūpestingo darbo išdavoje, du iš jų, Birulina ir Filipova, žymiai pasitaisė, jos bus prileistos prie egzaminų.

Antros vidurinės mokyklos vadovybė, komjaunimo ir pionierių organizacijos, mokinų tėvų komitetas ir patys moksleiviai padėjo nemaža pastangą, kad gerai būtų pasirengta busiems egzaminams. Ši atsakinga gyvenime laikotarpi jie sutinka gerai pasiruošę.

Z. Ozerova

Padeda atsiliekantiems

Iki egzaminų liko suskaitytos dienos. Visi Degučių antros septynmetės mokyklos mokiniai veikliai ruošiasi įems, reguliarai lanko konsultacijas, kartoja praėitą medžiagą. Geriausieji mokyklos mokiniai drg. drg. Radzivi-

lova, Leonova, Careva ir kiti jau gerai pasirengę egzaminams. Dabar jie padeda atsiliekantiems moksleiviams susisteminti jų įgytas žinias, aiškina jiems nesuprantamą medžiagą.

E. L. Zunova

Anglijos taikos gynimo komiteto pareiškimas

LONDONAS, gegužės 14 d. (TASS). Gegužės 13 d. Anglijos taikos gynimo komitetas paskelbė pareiškimą, kuriamo sakoma, kad Ženevos pasitarimas neša viso pasaulio tautoms viltį pasiekti taiką Azijoje. Pareiškime pažymėta, kad pavoju dar labai didelis. „Šis pavoju gali būti pašalintas, jeigu Anglija dėl visas pastangas, siekdama užtikrinti taiką sprendimų pasiekimą susitarimo tarp šalių būdu, ir prieštaraus prieš visus mėginius primesti vienos pusės pažiūras kitai pusei jėgos arba grasinimui pagalba. Anglijos vyriausybė turėti pasisakyti prieš išplėtimą konflikto, kuris įvyktų, jeigu būtų pasiusta kitų šalių kariuomenė arba Anglijos kariuomenė.

Karo veiksmai Hanojaus rajone

LONDONAS, gegužės 14 d. (TASS). Kaip aiškėja iš Reuterio agentūros Paryžiaus komponento pranešimo šiuo metu Vietnamo Liaudies armijos dalys slenka vis arčiau ir arčiau prie Hanojaus. Turimais duomenimis, toliau sakoma pranešime, prasidėjo neoficialus Hanojaus miesto gyventojų evakuavimas.

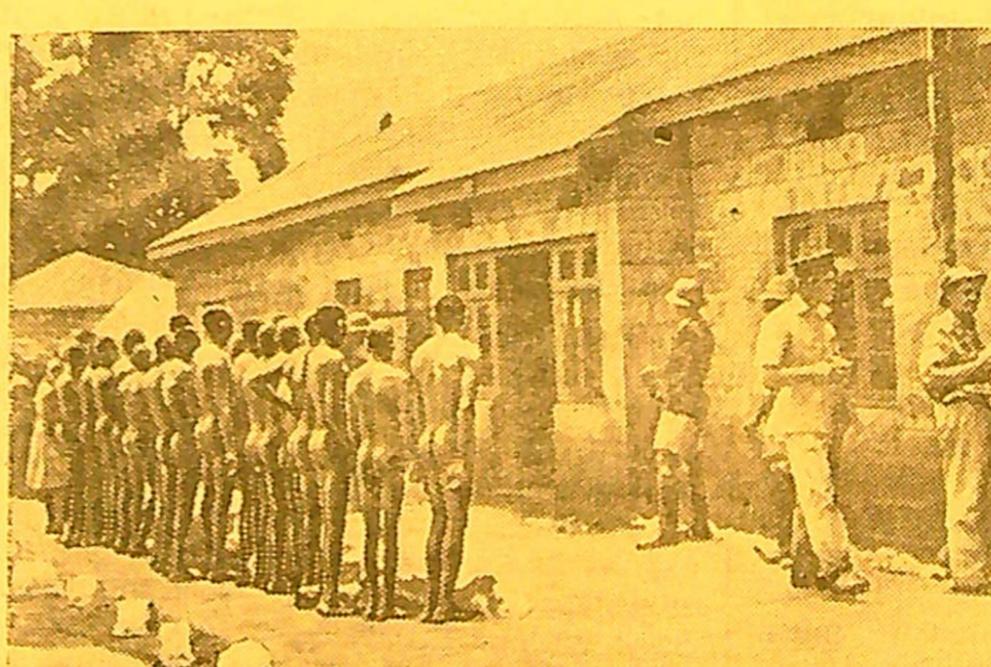
(ELTA).

Amerikos lektuvai pažeidžia Norvegijos oro sienas

Norvegijos karinių oro pajėgų vado pareiškimas

OSLO. (TASS). Paskutiniu laiku laikraščiai ne kartą pranešė apie nežinomu užsienio lektuvų skridimus virš Norvegijos teritorijos, konkretiai virš Šiaurės Norvegijos teritorijos. Kartu su tuo nuolat tvirtindavo, kad lektuvai tariamai buvo tarybiniai. Laikraščiai rašo apie naują Norvegijos oro sienų pažeidimą Tromso ir Trennelago rajonuose, o taip pat Vakarų Norvegijoje. Laikraščiai nurodo, kad gautos žinios apie tai, kad užsienio lektuvai sėjungininkų lektuvais, ir man rodos, kad tai beveik sutampa su įžūlumu“.

Pasikalbėjime su „Morgenbladet“ laikraščio darbuotoju Lambrechtas pareiškė: „Esu tikras, kad gegužės 5–8 d. enomis įvykusieji virš Norvegijos skridimai buvo atlikių sėjungininkų lektuvais, ir man rodos, kad tai beveik sutampa su įžūlumu“.

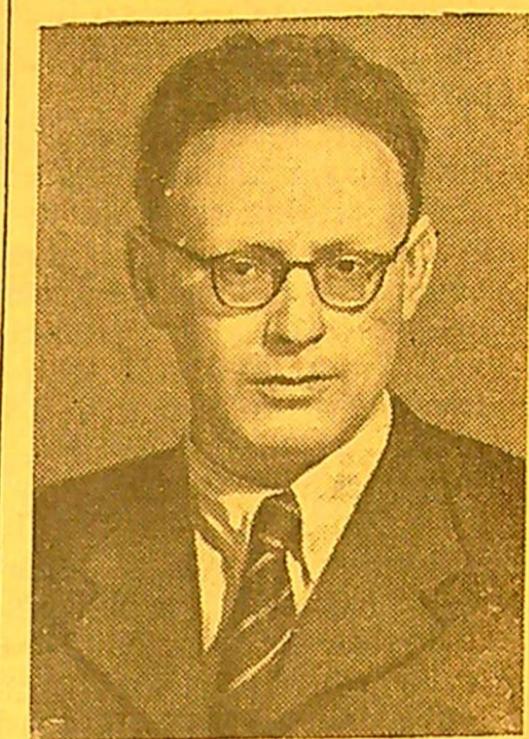
Anglijos kolonijoje Kenijoje (Rytinė Afrika) febroyksta represijos, nukreiptos prieš negrų padermę kikuju. Ypatingai žauriai persekojami „Kenijos negrų sajungos“ nariai.

Notraukoje: negrų kikuju padermės tardymas anglų kariuomenės lageryje Kenijoje. Tardomieji priversti nusirengti nuogai.

Centralbido nuotr.

SPORTAS

Michailas Botvinikas išlaikė pasaulio šachmatų čempiono vardą

Gegužės 13 dieną Maskvoje, P. I. Čaikovskio vardo koncertų salėje įvyko 24-oji, paskutinėjį pasaulio šachmatų pirmenybių matčė partija. Baltaisais žaidė Botvinikas.

Penktą kartą šiame matče Smyslovas pasirinko senovinę indiškąją gynybą. Botvinikas panaudojo vieną iš labiausiai paplitusių variantų, kuris duoda baltiesiems tvirtą ir iniciatyvinį žaidimą. 12-ajame įjime, pasaulio čempionui, dėka gerasnio figūrų išdėstymo, pasuko sudaryti tvirtą poziciją. Juodųjų pastangos buvo nukreiptos į tai, kad sudarytų kontržaidimą valdovės flange. Tačiau vėliau Botvinikas dar labiau sustiprino savo poziciją ir privertė juoduosius pereiti prie gynimo.

Juodųjų pastangos buvo nukreiptos į tai, kad sudarytų kontržaidimą valdovės flange. Tačiau vėliau Botvinikas dar labiau sustiprino savo poziciją ir privertė juoduosius pereiti prie gynimo.

22-ajame įjime Smyslovas pasiūlė lygiansas, kurias Botvinikas priėmė.

Tokiu būdu pasaulio šachmatų pirmenybių matčas, trukęs apie du mėnesius ir vykęs įtemptoje kovoje, baigėsi pasekmė 12:12.

Sutinkamai su varžybų sąlygomis Botvinikas išlaikė pasaulio čempiono vardą.

Partijai pasibaigus, gausūs žiūrovai audringais aplodimentais sveikino šio žymaus šachmatų istorijoje matčo dalyvius.

Krepšinio varžybos

M. Melnikaitės vardo vidurinėje mokykloje pasibai-gė tarpklasinės krepšinio pirmenybės. Pirmenybių nugalėtojais išėjo XI „b“ klasės krepšininkai, antrają vietą užėmė XI „a“ klasė.

Dabartiniu metu dar tebe-vyksta tarpklasinės tinklinio pirmenybės, kuriose dalyvauja berniukų ir mergaičių komandos. Kaip ir krepšinio varžybose, taip ir čia pirmaja XI „b“ klasės sportininkai.

S. Vaitonis

Redaktorius
L. RUDAŠEVSKIS